

і джерела історіографічних комплексів, або навіть (у позитивістських варіантах) філософія історико-фактографічної науки. Необхідність у філософсько-історичних концепціях тут виникає тоді, коли критика науки або критика соціальних і політичних інститутів вимагає прояснення джерел нинішніх проблем.

Рефлексивна філософія історії, на відміну від критичної, жорстко не пов'язана з історичною наукою, з історично колишніми і наявними культурними утвореннями в їх готовому для історичного пізнання вигляді. Вона пов'язана з життєво-значеннєвими вимірами і самою науковою раціональністю, з тим, з чим наука має справу, що далеко виходить за межі компетенції історичної науки, однак визначає її. Тобто, історія розуміється як історія утворення змісту взагалі в обрії знаходження їм своєї традиційної й актуальної значимості. Мова йде переважно про історичну свідомість, що робить акти первинної історичної орієнтації й освоєння власного життєвого світу, а крім того, про історичність як обрії всякої, у тому числі і раціональної, змістовності.

Аналітична філософія історії, що критично досліджує термінологічні проблеми історичної науки, звертає увагу на елементарний склад і будову історичних епох і подій. Аналіз тут означає метод знаходження початку: будь то початок історії в цілому, або ж початок тих або інших історичних епох, або ж початки, що конституують історичну тканину подій і змістів.

ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК І ВМІНЬ У СТУДЕНТІВ - МЕДИКІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ

Кравчук М.Г., Головченко О.В., Вдовиченко О.М.

Київ, Україна

Вивчення медичної біології у студентів - медиків не тільки формує цілісну уяву про загальні закономірності розвитку живої природи, індивідуальний та історичний розвиток органічного світу та місце людини в ньому, а й забезпечує фундаментальну біологічну підготовку і набуття практичних навичок для подальшої професійної діяльності лікаря.

Медична біологія вивчається студентами на першому курсі вищого медичного закладу і потребує сучасної науково-методичної організації навчання студентів та застосування дидактичного, методичного, організаційного, науково-психологічного та виховного компонентів кожного практичного заняття.

У результаті вивчення медичної біології студенти повинні оволодіти навичками: техніки роботи зі світловим мікроскопом; виготовлення та забарвлення тимчасових мікропрепаратів; побудови та аналізу родоводів; проведення дерматогліфічних досліджень; ідентифікації гельмінтів - паразитів людини; визначення яєць гельмінтів на мікропрепаратах; ідентифікації переносників збудників інфекційних та інвазійних хвороб людини; розпізнавання імагінальних стадій збудників та переносників збудників інвазійних хвороб; ідентифікації характерних для України отруйних тварин, рослин, грибів.

Практичні заняття з медичної біології необхідно організувати таким чином, щоб студенти могли не тільки поглибити та закріпити знання, отримані на лекціях і в процесі самостійної роботи, а також сформувати практичні навички та уміння.

Проведення практичних занять з медичної біології передбачає належне їх науково-методичне забезпечення. З цією метою на кафедрі біології Національного медичного університету імені О.О.Богомольця для студентів першого курсу створені та видані друком українською мовою посібники з практичних занять з медичної біології [1,2] та посібник з практичних занять з медичної біології англійською мовою [3]. У посібниках чітко сформульовані мета та перелік знань і вмінь, які необхідно набути в процесі опанування теми. Детальний опис виконання аудиторної практичної роботи супроводжується ілюстраціями, схемами, таблицями. Якісні ілюстрації дозволяють студенту більш детально вивчити морфологічні особливості об'єктів, що вивчаються та життєві цикли паразитів.

Розглядаючи мікропрепарат під мікроскопом кожен студент може порівняти його з зображенням на малюнку об'єктом, виявити особливості будови. Навички роботи з мікроскопом необхідні кожному студенту медичного університету для подальшого навчання та роботи. Тому такі навички слід починати формувати з першого заняття і продовжувати протягом всього процесу вивчення медичної біології.

Крім умінь роботи з мікроскопом слід приділяти увагу вмінню правильно оформити в протоколі результати практичної роботи, замальовувати об'єкт вивчення. Це сприяє розвитку образного мислення, кращому запам'ятовуванню навчального матеріалу.

Розв'язування задач з генетики, і особливо побудова і аналіз родоводів сприяє формуванню

уміння логічно мислити, виділяти головне і, загалом, розвитку аналітичного мислення, яке необхідне кожному лікарю для подальшої успішної роботи.

Заповнення таблиць сприяє систематизації навчального матеріалу кожного заняття з паразитології. Умінню систематизувати знання і давати порівняльну характеристику різних паразитів людини сприяє зображення життєвих циклів цих паразитів у посібниках.

Ситуаційні задачі з паразитології та екології, які наведені майже до кожного розділу посібника, дають можливість викладачеві формувати у студентів уміння аргументовано викладати і доводити свої думки. Таких умінь також бракує більшості першокурсників.

Набуті навички виконання контрольних тестів ситуаційного характеру, наведених у посібнику, сприяють розвитку логічного мислення і в подальшому допоможуть підготуватися та успішно скласти ліцензійний інтегрований іспит «КРОК-1».

Якісне навчання студентів потребує використання на практичних заняттях сучасних інформаційних технологій. Застосування різноманітних інформаційних технологій підвищує зацікавленість і заохочує студентів до вивчення предмета, активізує їх пізнавальну діяльність. Крім того це розширює можливості унаочнення навчального матеріалу, детального пояснення виконуваної задачі. Адже ряд об'єктів, що вивчаються на практичних заняттях студентам складно розглянути під мікроскопом без достатньої підготовки. Відповідний ілюстративний матеріал, поданий у сучасній формі, посилює емоційний фон навчання, сприяє естетичному вихованню, формує навчальну мотивацію студентів. Він також сприяє високому рівню засвоєння предмета і допомагає формуванню професійних навичок майбутнього фахівця медика.

Медична освіта в сучасних умовах означає концептуально новий принцип побудови аудиторних занять – компетентнісний. Тобто акцент при створенні моделі фахівця робиться на відповідності навичок і вмінь, які повинен отримати студент, сучасним вимогам ринку праці та перспективам його розвитку.

Література

1. Романенко О.В. Медична біологія: посібник з практичних занять / О.В. Романенко, М.Г. Кравчук, В.М. Грінкевич та ін.; за ред. О.В. Романенка. – К.: Здоров'я, 2005. – 372 с.
2. Романенко О.В. Біологія: Посібник з практичних занять / О.В. Романенко, М.Г. Кравчук, В.М. Грінкевич // К.: Медицина, 2006. – 176 с.
3. Romanenko O.V. Medical biology: The study guide of practical classes course / O.V. Romanenko, O.V. Golovchenko, M.G. Kravchuk, V.M. Grinkevich; edited by professor O.V. Romanenko. – Kyiv: Medicine, 2008. – 304p.

ФОРМИРОВАНИЕ МОТИВАЦИИ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ У ШКОЛЬНИКОВ

Краева И.Ю., Краева Л.И.

Красногорск, Сыктывкар, Россия

Понятие мотивации здорового образа жизни у школьников достаточно широкое, это и приобретение знаний о правилах здорового питания и поведения, элементарных закономерностях состояния своего организма, об основах гигиенических навыков, а также формирование навыков и умений здорового образа жизни, развитие опыта продуктивной (творческой) здоровьеразвивающей деятельности, и наконец, формирование личностно-ценностного отношения к здоровью и осознанной потребности в здоровом образе жизни.

Важную роль в процессе развития мотивации здорового образа жизни играет формирование у учащихся осознанной потребности в здоровом образе жизни, которая, проявляясь в мотивах, определяет целенаправленное поведение по поддержанию здоровья. Осознанная потребность в ЗОЖ является внутренним стимулом, приводящим к сознательному ведению здоровой жизнедеятельности, в ходе которой формируются умения здорового образа жизни. Эффективность формирования потребности в здоровом образе жизни находится в зависимости от индивидуальных, возрастных особенностей школьника, уровня его сознания и оказываемых на него педагогических воздействий.

Существует много различных причин снижения мотивации здорового образа жизни школьников. Причинами могут быть перегрузка и недогрузка школьников учебными занятиями, недостаточное знание и умение учителя использовать современные методы здоровьеразвивающей деятельности, неумение строить отношения с учащимися и организовывать взаимодействия школьников друг с другом, неумение анализировать мотивационную сферу учащихся. Задача педагога – определить, какие именно характеристики мотивации следует формировать для возникновения нового – сознательного и целенаправленного отношения ученика к своему здоровью